

Mô hình Câu lạc bộ pháp luật và các giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động của Câu lạc bộ pháp luật ở huyện Quảng Trạch

Hoàng Văn Công,
Trưởng Phòng Tư pháp huyện Quảng Trạch

Câu lạc bộ pháp luật là tổ chức được thành lập và hoạt động dựa trên nguyên tắc tự giác, tự nguyện tham gia của các hội viên có nhu cầu giao lưu, học tập, tìm hiểu, trao đổi kiến thức pháp luật và hoạt động của các câu lạc bộ được xác định là một hình thức tuyên truyền, phổ biến pháp luật có hiệu quả, phù hợp với mọi đối tượng và địa bàn dân cư.

Trên địa bàn huyện Quảng Trạch hiện có trên 120 Câu lạc bộ pháp luật được thành lập ở nhiều cơ quan, đoàn thể, thôn xóm từ cấp xã đến huyện. Các Câu lạc bộ pháp luật ra đời và có nhiều tên gọi khác nhau như: Câu lạc bộ “Trợ giúp pháp lý”, Câu lạc bộ “Phụ nữ với pháp luật”, Câu lạc bộ “Phòng - chống bạo lực gia đình”, Câu lạc bộ “Thanh niên với pháp luật”, Câu lạc bộ “Tuổi trẻ phòng, chống tội phạm”, Câu lạc bộ “Nông dân với pháp luật”... Sau khi thành lập, một số Câu lạc bộ pháp luật hoạt động hiệu quả được nhân rộng, góp phần tạo chuyển biến tích cực về nhận thức cho cán bộ, đảng viên và Nhân dân.

Thông qua hoạt động của Câu lạc bộ pháp luật, đường lối, chính sách của Đảng và pháp luật của nhà nước được tuyên truyền, phổ biến rộng rãi và kịp thời. Từ đó, giúp hội viên và Nhân dân trên địa bàn nâng cao hiểu biết pháp luật, ý thức tôn trọng và tự giác chấp hành pháp luật, đưa pháp luật dần trở thành thói quen trong ứng xử hàng ngày của Nhân dân. Câu lạc bộ còn tạo điều kiện để mỗi hội viên trở thành một tuyên truyền viên pháp luật tích cực vận động người thân trong gia đình, địa bàn mình cư trú chấp hành pháp luật.

Tuỳ theo mục đích, đối tượng tham gia Câu lạc bộ pháp luật, nội dung, phương thức tổ chức sinh hoạt của các Câu lạc bộ trên địa bàn huyện đã được thực hiện như: Tổ chức các buổi nói chuyện, tọa đàm chuyên đề; tổ chức hoạt động thi tìm hiểu pháp luật, hái hoa dân chủ, giải đáp pháp luật, thi sáng tác các tác phẩm văn hoá, văn nghệ có nội dung pháp luật. Nội dung sinh hoạt của các Câu lạc bộ tập trung vào các quy định của pháp luật trong lĩnh vực: Dân sự, hình sự, dân sự, đất đai... Đồng thời, tùy thuộc vào các nhóm đối tượng để lựa chọn nội dung sinh hoạt phù hợp. Cụ thể: đối tượng là phụ nữ thì tập trung tìm hiểu, tuyên truyền pháp luật về dân số, hôn nhân và gia đình, sức khỏe sinh sản...; đối tượng là nông dân thì tập trung phổ biến về chính sách xoá đói giảm nghèo, phát triển kinh tế, xây dựng nông thôn mới; đối tượng là người lao động thì tuyên truyền về pháp luật lao động, công đoàn; đối tượng là đoàn viên, thanh niên thì tập trung tuyên truyền, phổ biến pháp luật về việc làm, an toàn giao thông, phòng chống tội phạm... Bên cạnh đó, các chính sách, quy định của cấp ủy, chính quyền các cấp được các Câu lạc bộ quan tâm, khai thác và kịp thời tuyên truyền cho các hội viên và Nhân dân. Các Câu lạc bộ pháp luật đã huy động sự quan tâm, phát huy tính tích cực, phối kết hợp của các cấp, các ngành, đoàn thể hữu quan trong công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật, nâng cao dân trí pháp lý. Qua hoạt động của mình, các Câu lạc bộ pháp luật trên địa bàn huyện Quảng Trạch

đã góp phần trong việc hoàn thành nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, đặc biệt là nâng cao ý thức chấp hành pháp luật và phong trào đấu tranh phòng chống tội phạm và tệ nạn xã hội, giữ gìn an ninh, trật tự, an toàn xã hội ở thôn xóm, cụm dân cư.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được thì mô hình Câu lạc bộ pháp luật còn gặp nhiều khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện như: Một số Câu lạc bộ pháp luật có phương thức, hoạt động tương tự nhau nên nhiều nội dung sinh hoạt trùng nhau, ảnh hưởng đến hiệu quả chung hoặc gây tình trạng lãng phí nguồn lực; hoạt động chưa phù hợp với tính chất, đặc điểm của các đối tượng; nội dung sinh hoạt đơn điệu, rập khuôn, không thu hút được các thành viên tham gia; thành phần Ban Chủ nhiệm đa phần là kiêm nhiệm, hoạt động không ổn định, hội viên cũng thay đổi thường xuyên nên chưa có tính kế thừa; kinh phí hoạt động của các Câu lạc bộ pháp luật còn hạn chế.

Để các Câu lạc bộ pháp luật trên địa bàn huyện trong thời gian tới hoạt động hiệu quả, cần tập trung thực hiện một số giải pháp chủ yếu sau:

Thứ nhất, cần tiếp tục đổi mới, nội dung, hình thức hoạt động của các Câu lạc bộ pháp luật. Trong đó, chú trọng áp dụng các hình thức sinh động, dễ hiểu, phù hợp với đối tượng, địa bàn và nhu cầu của Nhân dân. Tăng cường tổ chức các hội nghị trao đổi đa chiều, các hội thi, cuộc thi, đặc biệt là thi tìm hiểu các văn bản luật có ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống xã hội; quan tâm việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho các đối tượng đặc thù, có nguy cơ vi phạm cao; tăng cường phối hợp với cơ quan, đơn vị tổ chức giao lưu, phổ biến pháp luật, gắn với sinh hoạt cộng đồng, họp thôn, tổ dân phố hoặc văn hóa, văn nghệ

Thứ hai, tăng cường công tác tập huấn chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ Ban Chủ nhiệm các Câu lạc bộ; định hướng chủ đề, nội dung, hình thức sinh hoạt và theo dõi tình hình tổ chức và hoạt động của các Câu lạc bộ pháp luật gắn với triển khai thi hành Luật phổ biến, giáo dục pháp luật. Kịp thời phát hiện vướng mắc, bất cập, những vấn đề mới phát sinh và đề xuất giải pháp để nâng cao hiệu quả hoạt động, phát huy đầy đủ vai trò của Câu lạc bộ pháp luật trong công tác PBGDPL.

Thứ ba, tiếp tục khuyến khích, thu hút, huy động và tạo điều kiện để những người đã và đang công tác trong các cơ quan pháp luật, báo cáo viên pháp luật, tuyên truyền viên pháp luật tham gia sinh hoạt Câu lạc bộ pháp luật để định hướng thảo luận, giải đáp vướng mắc pháp luật, tư vấn hỗ trợ người dân tháo gỡ qua các vụ việc, tình huống cụ thể. Có giải pháp hỗ trợ, tạo điều kiện để các Câu lạc bộ pháp luật hoạt động như: hỗ trợ tài liệu, báo cáo viên pháp luật, tuyên truyền viên pháp luật, kinh phí, hỗ trợ nước uống, chuẩn bị tài liệu sinh hoạt, cơ sở vật chất, địa điểm, phương tiện... Định kỳ tổ chức khảo sát, kiểm tra, chia sẻ kinh nghiệm, giải đáp vướng mắc và sơ kết, đánh giá tình hình hoạt động Câu lạc bộ pháp luật để có giải pháp giải quyết phù hợp.